

Bijlage 2: Reactie op toezichtverslag archief- en informatiebeheer 2023

Om de reacties op de aanbevelingen inzichtelijk te maken is er per groep KPI's de volgende punten onder elkaar gezet:

- Het oordeel en de aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021
- De samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023
- De reactie vanuit de VRBN

Algemene reactie vanuit de Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)

De archivaris onderkent dat de VRBN de afgelopen jaren hard heeft gewerkt aan de kwaliteit van het informatie- en archiefbeheer en de professionalisering hiervan. De grootste verbetering ten opzichte van het vorige toezichtverslag van 2021 is op de KPI 2 Middelen en mensen waar we van een *Voldoet deels* naar een *Voldoet* zijn gegaan. We zijn blij te constateren dat het verbeterplan voor informatiebeheer dat vorig jaar is vastgesteld, en de acties die daar uit voortvloeien, positief worden ontvangen. Het informatie- en archiefbeheer is verbeterd, maar er is nog veel werk te doen. Belangrijke toekomstige stappen zijn het invoeren van het zaakgericht werken in de hele organisatie, het implementeren van een nieuw zaakstelsel en het verkrijgen van een volledig overzicht van alle informatie binnen de organisatie, wat essentieel is om te voldoen aan wettelijke eisen. De VRBN blijft hard werken aan het op orde krijgen van haar archief en informatiebeheer.

Het oordeel, de aanbevelingen en bevindingen per KPI

KPI 1 Lokale regelingen: Voldoen de regelingen van de Veiligheidsregio aan de wettelijke eisen?
<p>Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021</p> <p>Voldoet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begin met de voorbereiding voor de actualisatie van de archiefverordening en het besluit informatiebeheer.
<p>Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023</p> <p><i>De Veiligheidsregio voldoet aan de eisen met betrekking tot de WOO. Het is een goede zaak dat er een projectgroep is ingesteld om voor te sorteren op toekomstige tranches.</i></p> <p>Voldoet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet de werkzaamheden van de projectgroep WOO voort en zorg dat deze aangehaakt blijft bij de ontwikkelingen met betrekking tot het overzicht van archiefbescheiden (zie KPI 5).
<p>Reactie van de VRBN</p> <ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe archiefverordening en beheerregeling (ook wel besluit) informatiebeheer wordt vastgesteld nadat de nieuwe Archiefwet van kracht wordt. De inwerkingtreding van de wet is mogelijk op 1 januari 2026. • De projectgroep WOO houdt nauw in de gaten wat er speelt en waar wij als organisatie aan moeten voldoen. Het proces rondom de WOO-verzoeken wordt onder de loep genomen bij de implementatie van het nieuwe zaakstelsel waardoor er duidelijke werkafspraken zullen komen betreffende de WOO. • De ontwikkelingen met betrekking tot het overzicht van archiefbescheiden worden aandachtig in de gaten gehouden. De samenkomst van het nieuwe zaakstelsel, het aanschaffen en implementeren van het model DSP VIND-IM en het project Informatiehuishouding leveren een bijdrage aan het krijgen van overzicht over de archiefbescheiden.

KPI 2 Mensen en middelen: Kan de veiligheidsregio beredeneerd aangeven, gelet op haar wettelijke taken voor de archiefzorg en het archiefbeheer, hoeveel middelen en mensen zij hiervoor ter beschikking stelt alsmede hun kwaliteitsniveau?

Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021

Voldoet deels

- Maak de tijdelijk formatie functioneel beheer Join structureel.
- Kijk of en hoe de formatie voor informatiebeheer de komende jaren kan groeien.
- Blijf inzetten op deskundigheidsbevordering bij medewerkers door cursussen en voorlichting.

Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023

Wisselingen in het personeelsbestand hebben tot een achterstand met betrekking tot de vernietiging geleid. Per 1 januari 2024 is de vacante functie weer vervuld en er is nog formatieruimte over. Er is aandacht voor opleiden en ontwikkelen. Zorg ervoor dat ook medewerkers voor wie informatiebeheer niet een primaire taak is, een basiskennis op dit gebied hebben.

Voldoet

- Werk de achterstanden met betrekking tot de vernietiging weg.
- Blijf aandacht houden voor het opleiden en voorlichten van medewerkers. Zorg dat de hele organisatie een basaal begrip heeft van het belang van informatiebeheer en weet wat dit betekent voor de eigen werkzaamheden.

Reactie van de VRBN

- Er is momenteel alleen nog een achterstand in de analoge archiefbescheiden van 2023. Deze worden in Q3 van 2024 opgepakt en is ook opgenomen in het verbeterplan.
- Bij het programma informatie gestuurd werken (IGW) is een deelproject opgenomen over het zaakgericht werken waarbij een van de belangrijkste punten is het opleiden en ondersteunen van de medewerkers bij het zaakgericht werken. Daarnaast is in de Strategisch Koers Informatisering en Automatisering (I&A) 2024-2027 als doel meegenomen om iedereen binnen de organisatie zijn eigen informatiemanager te laten zijn. Op meerdere manieren wordt er aandacht gegeven aan het belang van het informatiebeheer.
- De tijdelijke formatie functioneel beheer Join in per 1 januari 2024 structureel gemaakt, daarnaast is er op basis van advies uit het voorgaande toezichtverslag in de kadernota van 2024 verzocht om extra formatie om het team verder uit te bereiden en deze formatie-uitbreidingen zijn door het bestuur goedgekeurd. De extra formatieruimte zal in de loop van dit jaar worden ingevuld.

KPI 3 Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot: Zijn de fysieke en digitale bewaaromstandigheden op orde?

Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021

Voldoet deels

- Zorg dat ook bij een tijdelijke verhuizing van het archief i.v.m. verbouwing het analoge archief op een adequate en veilige wijze wordt ondergebracht.
- Ga door met in kaart brengen van digitale informatie uit werkprocessen en probeer dit zoveel mogelijk samen te brengen in Join en andere centrale applicaties.
- Blijf alert op de aanwezigheid van digitale informatie op netwerkschijven en in e-mailboxen. Zorg dat bij vertrek van medewerkers relevante informatie uit hun persoonlijke

systemen niet verloren gaan.

Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023

De komende jaren staan in het teken van de verhuizing. Dit brengt extra werkzaamheden met zich mee, zoals het voorbereiden van een calamiteiten- en ontruimingsplan, maar ook het opruimen van de oude locatie. Hier zou zich nog archiefwaardig materiaal kunnen bevinden.

Voldoet deels

- Ga na waar zich nog analoge archiefbescheiden kunnen bevinden en, als deze er zijn, breng deze onder waar ze horen.
- Bereid calamiteitenplan en het ontruimingsplan tijdig voor, zodat ze na de verhuizing meteen in werking kunnen treden.

Reactie van de VRBN

- In Q2 2024 gaan we met het team informatiebeheer een ronde door de organisatie maken om te inventariseren wat er nog aan analoge archiefbescheiden aanwezig zijn. Dit wordt een onderdeel van het overzicht van archiefbescheiden en is opgenomen in het verbeterplan.
- Het calamiteitenplan en ontruimingsplan moet worden herzien. In verband met de verbouwing van de Vogelstraat wordt dit uitgesteld tot net voor de oplevering van de nieuwbouw. De oplevering is beoogd in 2025. Het calamiteitenplan en ontruimingsplan wordt gerealiseerd in Q4 2024.

KPI 4 Interne kwaliteitszorg en toezicht: Werkt de veiligheidsregio structureel aan de kwaliteit(sverbetering) van haar Informatiehuishouding?

Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021

Voldoet deels

- Houd bij alle concrete verbeteringen in het informatiebeheer steeds in het oog hoe de kwaliteit van e.e.a. ook op langer termijn gemonitord en gewaarborgd kan worden.

Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023

Pas wanneer er voldoende overzicht over de archiefbescheiden is (zie KPI 5) en het zaakgericht werken verder is geïntroduceerd, kan er een volwaardig kwaliteitssysteem ingericht worden. Dat wil niet zeggen dat er niet nu al maatregelen genomen kunnen worden om de inrichting van dit systeem te faciliteren.

Voldoet deels

- Houd bij de inrichting van nieuwe systemen en applicaties rekening met functionaliteiten die in een later stadium het werken met een kwaliteitssysteem vergemakkelijken.

Reactie van de VRBN

- Op dit moment is de organisatie in transitie om van twee zaaksystemen naar één nieuw zaakstelsel te gaan. Binnen de sectoren waarbij met een van de twee zaaksystemen werd gewerkt zijn er ook kwaliteitscontroles ontstaan die op een Excel-sheet worden bijgehouden. Er wordt een inventarisatie gemaakt van deze kwaliteitscontroles zodat deze meegenomen kunnen worden naar het nieuwe zaakstelsel. Vanuit hier zal er verder ontwikkeld worden naar structurele kwaliteitscontrole.

KPI 5 Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid van archiefbescheiden: Geschiedt de ordening planmatig, waarborgen het systeem en de materialen de authenticiteit, context en toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archiefbescheiden?

Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021

Voldoet deels

- Maak een begin met de implementatie van MDTO in Join
- Leg in de informatiebeheerplannen per werkproces ook technische aspecten vast, zoals de bestandsformaten. Maak een inschatting van het risico op informatieverlies als gevolg van verouderde bestandsformaten in met name blijvend te bewaren materiaal
- Kijk of het mogelijk is een lijst van voorkeursformaten per applicatie of informatiesoort vast te leggen. Zie het voorbeeld van het Nationaal Archief.
- Blijf oriënterende contacten rond het e-depot van de gemeente 's-Hertogenbosch onderhouden.

Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023

In 2024 zal er een nieuw zaakstelsel aangeschaft worden. Voor er gemigreerd kan worden vanuit Join, moeten deze zaken eerst opgeschoond worden. Het vergt ook een omslag in werk- en denkwijze voor alle medewerkers van de Veiligheidsregio. Er is nog veel werk te verzetten voor er een overzicht is over de gestructureerde en ongestructureerde informatie en de werkprocessen. Er is nog geen metadataschema bepaald.

Voldoet deels

- Schoon waar nodig de zaken die in Join geregistreerd zijn op, zodat ze gemigreerd kunnen worden naar het nieuwe zaakstelsel.
- Investeer in het creëren van draagvlak voor het zaakgericht werken.
- Stel een metadataschema vast, geef hierbij prioriteit aan het nieuwe zaakstelsel.
- Zet de werkzaamheden met betrekking tot het vullen van VIND-IM voort en let hierbij in het bijzonder op de gestructureerde informatie.

Reactie van de VRBN

- Team informatiebeheer is hard bezig met het opschonen van de zaken in Join om alleen naar het nieuwe zaakstelsel te migreren wat nodig en compleet is. Daarnaast wordt er gekeken naar het huidige gebruik van het zaakstelsel Join en welke processen daarin goed zaakgericht worden opgepakt. Uit deze inventarisatie ontstaat een nieuwe zaaktypecatalogus die gekoppeld wordt aan de processen zoals VIND-IM deze voorschrijft. Een bijkomend voordeel van de inventarisatie is dat er gekeken wordt waar er nog meer geïnstrueerd moet worden op het zaakgericht werken doordat we zien wat niet goed gaat.
- Het metadataschema heeft op dit moment van meerdere kanten de aandacht. Er is een samenwerking gezocht met team data en het projectteam van GEO aangezien zij ook te maken hebben en/of krijgen met metadata en het uitwisselen van data tussen systemen. Gezamenlijk naar één schema toe werken is het doel.

KPI 6 Vervanging, conversie/migratie, selectie, vernietiging en vervreemding van

archiefbescheiden: Weegt de veiligheidsregio zorgvuldig af of vorm, inhoud en/of context van bescheiden van belang is voor bedrijfsvoering, democratische controle en cultuurhistorie?

Oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2021

Voldoet deels

- Zorg dat de vastgestelde regels en procedures rond vervanging, selectie en vernietiging ook worden toegepast op digitale informatie buiten de primaire systemen

Samenvatting, oordeel en aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023

Bij KPI 6 zijn een aantal punten relevant die al besproken zijn in KPI's 1 en 5: een achterstand met betrekking tot vernietiging, opschonen en het overzicht van archiefbescheiden. Het vaststellen van een lokale hotspotmonitor heeft een lage prioriteit gekregen; de landelijke hotspots zijn wel uitgevoerd.

Voldoet deels

- Schoon waar nodig de zaken die in Join geregistreerd zijn op, zodat ze gemigreerd kunnen worden naar het nieuwe zaakstelsel.
- Zet de werkzaamheden met betrekking tot het vullen van VIND-IM voort en let hierbij in het bijzonder op de ongestructureerde informatie.

Reactie van de VRBN

- Het vaststellen van een lokale hotspotmonitor wordt in Q1 2025 gerealiseerd.
- Voor de migratie van de zaaksystemen Join en InProcess zijn deelprojecten opgenomen in het programma IGW. Vanuit de verschillende sectoren waar de zaaksystemen nu draaien wordt er nagedacht over de migratie en zijn de voorbereidingen hiervan in volle gang.

Conclusie

De opzichzelfstaande aanbevelingen van de archivaris uit het toezichtverslag op het archief- en informatiebeheer over 2023 zijn grotendeels uitgevoerd. De aanbevelingen die nu nog aandacht vragen hebben allemaal te maken met het lopende project Zaakgericht Werken, wat onder het programma Informatie Gestuurd Werken valt, en het verder vormen van het informatiebeheerplan. Het slagen van het project Zaakgericht Werken is daarom een hele belangrijke factor om de stijgende lijn van informatiebeheer voort te kunnen zetten.